

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Matilda Skogberg

DOM
 2019-11-18
 Meddelad i Falun

Mål nr
 5102-19

SÖKANDE

Tengbomgruppen Aktiebolag, 556329-9113
 Box 1230
 111 82 Stockholm

MOTPART

Kungälv kommun
 442 81 Kungälv

UPPHANDLING

”Upphandling av ramavtal för tekniska konsulter avseende Arkitekttjänster”,
 dnr KS2019/0610, som avbrutits genom Kungälv kommunens beslut 2019-11-13

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019/11/19	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ogiltigförklarar Kungälv kommunens beslut att avbryta
 upphandlingen.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kungälv kommun gör en ”Upphandling av ramavtal för tekniska konsulter avseende Arkitekttjänster”, dnr KS2019/0610. Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Tilldelningsbeslut fattades den 11 september 2019 varvid Tengbomgruppen Aktiebolag, som lämnat anbud på samtliga avtalsområden, antogs som leverantör på andra plats i avtalsområde två samt på första plats i avtalsområde tre och fyra. Kungälv kommun beslutade den 13 september 2019 att avbryta upphandlingen. Som skäl för beslutet angavs att kommunen bedömer att upphandlingsdokumentet innehåller väsentliga brister, bl.a. krav avseende examen och att de grundläggande principerna inte längre kan garanteras. – Upphandlingsdokumentet innehåller bl.a. följande:

3.2 Kompetens krav

Kompetenskrav som ska uppfyllas för samtliga avtalsområde:

Uppdragsansvarig och Arkitekt/Handläggare

- Arkitektexamen (SAR/MSA) eller likvärdigt vid teknisk högskola/universitet

Biträdande

- Byggnadsingenjörsexamen vid högskola

CAD- samordnare

Arkitekt/civilingenjör/högskoleingenjör/ingenjör med byggnadsteknisk utbildning
Byggingenjör

Allmänna kompetenskrav för samtliga avtalsområden

Konsulten ska kunna arbeta i grupp och har ett utåtriktat arbetssätt. Konsulten är självgående och kan planera sitt och andras arbete i projektform och har förmågan att se sitt uppdrag ur ett helhetsperspektiv.

Bifoga CV för samtliga offererade personer - kravet på kompetens och erfarenhet ska tydligt framgå i CV:et.

Tengbomgruppen Aktiebolag ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att avbrytandebeslutet ska ogiltigförklaras/undanröjas, i vart fall såvitt avser avtalsområde 2–4. Till stöd för sin talan framför Tengbomgruppen Aktiebolag bl.a. följande: Det framgår med all önskvärd tydlighet av punkten 3.2 i upphandlingsdokumentet vilka kompetenskrav som gäller för samtliga avtalsområden. Kompetenskraven avseende examen utgör fullständiga, tydliga och rimliga krav med hänsyn tagen till de tjänster som upphandlingen avser. Samtliga leverantörer har haft samma förutsättningar att utforma sina anbud på ett sätt som uppfyller dessa krav. Med hänvisning härtill utgör det inte ett sakligt skäl för att avbryta upphandlingen att hänvisa till att upphandlingsdokumenten innehåller krav på examen. Det är inte att

betrakta som en brist i upphandlingsdokumenten och synnerligen inte som en väsentlig brist. – Från en anbudsgivares perspektiv var förfrågningsunderlaget i upphandlingen tydligt när det gäller kraven på examina samt hur kraven skulle styrkas genom CV. Det finns nämligen vedertagna benämningar på dessa examina som lämpligen ska användas i de CV som åberopas i anbud. Bolaget kan inte se att kraven skulle innebära bedömnings-svårigheter för myndigheten. I de tidigare upphandlingar som bolaget deltagit i där krav på examen utformats på liknande sätt har myndigheterna inte ansett att sådana bedömningsproblem förelåg. Om anbudsgivare underlåter att bifoga CV där det framgår att åberopade resurser har examina som motsvarar kraven i upphandlingsdokumenten ska anbuden rätteligen diskvalificeras, vilket Kungälv kommun också gjort. Det förhållandet att flera anbudsgivare i denna upphandling förbisett att ange i CV vilka examina åberopade resurser har (genom att använda vedertagna benämningar) innebär inte att upphandlingsdokumenten brustit i transparens och förutsebarhet. Att anbudsgivare som underlåter att tydligt ange att kraven på examina är uppfyllda blir diskvalificerade är dock en fullt transparent och förutsebar följd, då det är precis så det ska gå till i offentliga upphandlingar. Att avbryta en upphandling som en följd av att flera anbudsgivare blivit diskvalificerade för att de inte uppfyllt de krav som ställts i upphandlingsdokumenten strider mot principerna om transparens och förutsebarhet samt icke-diskriminering. De förhållandet att Kungälv kommun avbröt upphandlingen efter att tilldelningsbeslut fattats tyder även på att kommunen fallit till föga för påtryckningar från anbudsgivare som diskvalificerats, vilket också är ett agerande som strider mot nämnda principer. Med hänsyn härtill står det klart att Kungälv kommun inte har uppfyllt sin bevisbörda och visat att det förelåg sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen.

Kungälv kommun anser att ansökan ska avslås. Till stöd för sin inställning framför Kungälv kommun bl.a. följande: Efter att anbudsutvärderingen genomförts och tilldelningsbeslut fattats kunde kommunen konstatera att ett flertal anbudsgivare diskvalificerats för att de inte uppfyllde kraven i punkten 3.2. i upphandlingsdokumentet. För att styrka att kravet uppfylldes

skulle inte examensbevis bifogas. I stället skulle anbudsgivaren styrka att kravet uppfylldes genom att det av CV tydligt skulle framgå att kravet var uppfyllt. I upphandlingen inkom 14 anbud på de fyra avtalsområdena. Av dem diskvalificerades 13 på något av områdena. Flera av dem på grund av att det inte ansågs visat att det aktuella kravet var uppfyllt. Efter en förnyad genomgång har det framkommit att gränsdragningen mellan när det tydligt framgår av CV att kravet är uppfyllt är svår att göra. Svårigheten har inneburit att underlaget brustit i transparens och förutsebarhet på ett sådant sätt att anbudsgivarna, däribland några av de mest erfarna i Sverige, och kommunen utvärderingsgrupp inte haft rimlig möjlighet att avgöra vad som egentligen krävs för att uppfylla kravet. Anbudsgivarna har lämnat in anbud som inte uppfyller kraven och kommunen har i vissa fall godtagit anbudet och i andra fall diskvalificerat dem. Det har således förelegat sådana väsentliga brister i upphandlingsdokumenten att sakliga skäl att avbryta upphandlingen förelegat. Bolaget var en av de anbudsgivare som inte borde gått vidare till anbudsutvärderingen, eftersom det inte framgick av de CV:n som lämnats in att de offererade konsulterna faktiskt hade efterfrågade examen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Det finns inte någon bestämmelse i LOU som reglerar när en upphandlande myndighet har rätt att avbryta en upphandling. Det framgår dock av såväl EU-rättslig som nationell praxis att en myndighet inte har någon skyldighet att fullfölja en inledd upphandling. Myndigheten får avbryta en upphandling. Då ska enligt 12 kap. 12 § LOU myndigheten ange skälen för avbrytandet. Avbrytandet måste vila på sakligt godtagbara skäl och inte vara godtyckligt. Myndigheten förutsätts därvid följa de grundläggande reglerna i Europeiska unionens fördrag och övriga unionsrättsliga regler samt principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU, som innebär bl.a. att myndigheten ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Myndigheten har bevisbördan för att avbrytandet vilar på sakligt godtagbara skäl. Annars kan

beslutet ogiltigförklaras (se EU-domstolens dom den 18 juni 2002 i mål nr C-92/00, HI, Rättsfallssamling 2002 I-05553, ECLI:EU:C:2002:379).

En huvudprincip enligt LOU är att anbud som inte uppfyller upphandlingsdokumentens obligatoriska krav som regel inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i upphandlingsdokumenten måste därmed vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna utvärdera anbudet. Den upphandlande myndigheten får vid anbudsprövningen inte heller frångå uppställda krav, eftersom förfarandet då skulle strida mot likabehandlingsprincipen. Transparensprincipen innebär att man i varje enskilt fall måste bedöma om en upphandling har genomförts tillräckligt öppet och förutsebart för rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer (jfr EU-domstolens dom den 18 oktober 2001, C-19/00, SIAC Construction, Rättsfallssamling 2001 I-07725, ECLI:EU:C:2001:553).

Med det sagt gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Kungälv's kommun har avbrutit upphandlingen med hänvisning till att upphandlingsdokumentet innehåller väsentliga brister, bl.a. krav avseende examen och att de grundläggande principerna inte längre kan garanteras. Av punkten 3.2 i upphandlingsdokumentet finns dock kompetenskrav av vilka det tydligt framgår vilka examina som krävs för de olika yrkeskategorierna. I punkten anges uttryckligen att CV ska bifogas. Något krav på ingivande av examensbevis uppställs inte. I stället anges i punkten att kravet på kompetens och erfarenhet tydligt ska framgå i CV:t. Det går inte att förstå på något annat sätt än att kravet på examen ska styrkas genom att tydligt redovisas i CV:t. Det borde varit uppenbart för varje rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör. Upphandlingsdokumentet i den här delen innehåller således inte någon väsentlig brist som gör det förenligt med de grundläggande reglerna i Europeiska unionens fördrag och övriga unionsrättsliga regler samt principerna för offentlig upphandling i 1 kap. 9 § LOU att avbryta upphandlingen; tvärt om är avbrytandet – såsom bolaget framfört – oförenligt med inte minst transparensprincipen. Kungälv's kommun har

alltså inte haft sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen med hänvisning till att upphandlingsdokumentet innehåller väsentliga brister för krav avseende examen. Det förhållandet att Kungälv kommun inte upprätthållit kompetenskraven gentemot samtliga anbudsgivare – enär kommunen framfört att den i vissa fall godtagit och i andra fall diskvalificerat anbud som inte uppfyllt kraven – är i det här sammanhanget irrelevant. Någon annan väsentlig brist har inte ens åberopats. Med anledning av det här ska avbrytandebeslutet, oavsett om bolaget lidit eller kan komma att lida skada på grund av beslutet, ogiltigförklaras. Ansökan ska följaktligen bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Elin Ruthström
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.